schiedenis der wetenschap.

Een specifiek Amerikaansch detail. In de Vereenigde Staten schat men het verkregen product op eene waarde van 20.000 dollars.

Stads- & Provincienieuws

TONGEREN. — Koninklijke Maatschappij « Concordia ». — AFDEELING MUZIEKSCHOOL. — Morgen Zondag 6 October herneming der lessen der muziekschool.

Violles :
1e Studiejaar, leeraar M.Jean Vliers, 's Zondags van 9.30 tot 11 u. voormiddag.
2e en 3e Studiejaar, leeraar M.Paul Keller, 's Zondags van 9.30 tot 11 u. voormiddag.

Notenleer :
1e en 2e studiejaar, leeraar M.Jos. Doucet, 's Maandags van 6.30 tot 8 u. 's avonds.
3e studiejaar, leeraar M.V.Riskin, 's Maandags van 6.30 tot 8 u. 's avonds.

Koperinstrumenten :
Leeraar M.Schillings, 's Zondags van 8 tot 9.30 u. 's morgens.

Houtinstrumenten :
Leeraar M.Jos. Doucet, van 6.30 tot 8 u. 's avonds.

Nieuwe leden kunnen zich morgen om 9 uren aangeven in het lokaal Concordia.
Het Bestuur.

— **Verdwaalde Poolsche.** — Den 11 September l.l. brachten de gendarmen van Canne alhier een klein meisje aan, dat over de Hollandsche grens was gezet. 't Was dwalend en zonder middelen van bestaan aangetroffen. Het kind beweerd zich te noemen Maria Kopsinska, geboren te Warschau, in Polen, en gevlucht te zijn uit het gesticht Petit-Jésus, te Houtain St-Siméon, waar 't meer dan een half jaar had verbleven, maar niet kon gewennen daar er enkel Fransch wordt gesproken. Zij was er door haar ouders geplaatst geworden, die, volgens hare verklaring, te Houtrage-Etat, bij Bergen, verbleven. De vader was parlen in een koolmijn. Door de zorgen van den heer kinderrechter werd 't kind aan 't plaatselijk gasthuis toevertrouwd. Alle pogingen om de kleine vreemdelinge thuis te wijzen bleven zonder uitslag. 't Gesticht bestaat niet en te Houtrage zijn de ouders onbekend.

— **De aap ingerekend.** — Verleden week meldden wij, dat de aap die uit een dierkooikramen was ontsnapt en waarop sinds meer dan twee weken reeds jacht was gemaakt, 's Woensdags in het goed van Mevr. wed. Delvoie was gevangen. Dit was mis. De vlugge gast heeft nog verschetdene dagen rondgesprongen. 't Laatst was hij gezien geweest op de speelplaats van het kon. Atheneum. Zaterdag morgen was men dan ook niet weinig verwonderd, hem in de Pannebakkerij Notre-Dame, achter de Statie te ontmoeten. Hij had de spoorlijn moeten oversteken. Eindelijk werd hij gesnapt en gekluisterd door agent Plagers naar de politiewacht overgebracht. Hij had immers allerlei misdrijven en overtredingen op zijn geweten. Overal was hij binnengedrongen en op meer dan twintig plaatsen had hij fruit « gepikt ». In de wacht werd hij goed verzorgd en kreeg hij veel bezoek. Den zelfden dag nog werd hij aan zijn gelukkigen pleegvader weergeschonken.

— **Uitslag der Ballonnekenswedstrijd.** —
1) N. 119 Hospitaal, Hoornsterzwaag, Friesland (Holland) 250 km.
2) N. 5 Strick, Epe, Gelderland (Holland), 177 km.
3) N. 137 Rotmans, Nalden, Gelderland, (Holland) 114 km.
4) N. 155 Jans Fina, Straelen, Kreis Gelderen (Rhynland), 92 km.
5) N. 164 Fouwé, Stramproy (Holland), 49 km.
6) N. 226 Claes, Wyshaegen (Opglabbeek) 37 km.
7) N. 100 Hospitaal ; N. 99 Christiaens, Bouxhmont-Battice, 30 km.
9) N. 40 André, Schimmert (Holland), 29 km.
10) N.156 Jans Julia, Houthaelen 28 km.
11) N. 160 Arnolds, Trooz, 26 km.
12) N. 146 Ruiters Lily, Grivegnée, 24 km.
13) N. 188 Hansen Flore, Neeroeteren, 19 km.
14) N. 25 Beesmans, Bovenistier 18 km.
15) N. 138 Scallings, Herstal, 17 km.
16) N. 66 Lochtmans, Bleret ; N. 44 Timmermans, Bollogne aux Pierre ; N. 127 Hospitaal, Liége (rue du Limbourg) ; N. 62 Jonissen, Jeneffe, 16 km.
20) N. 73 Konings, Oleye ; N.182 Raymond Staf, Remicourt, 15 km.
22) N. 84 Franssen René, Opheers, 14 km.
23) N. 143 Stassen Pierre, Berghers, 13 km.
24) N. 43 Nicolaers, Heers, 12 km.
25) N. 121 Hospitaal, Vlijtingen, 11 km.
26) N. 94 Wygaerts, Horpmael, 10 km.
27) N. 172 Arnolds, Vechmael-Oreye, 8 km.
28) N. 85 Simon, Koninxheim ; N. 196 Julien Rogister, Koninxheim, 2 km.

De prijzen kunnen afgehaald worden in het huis « Delhaize Frères », Maestrichterstraat.

Au Pont des Arches
48, Leopoldstraat, LUIK.
Kleederen op maat en gemaakt voor Heeren, Damen en Kinderen.
Laken. — Geweefsels voor kleederen, Zijden Artikelen, Fluweel, Peluches, enz.
Koopwaren van allereerste hoedanigheid, aan prijzen buiten alle concurrentie.
Bijzondere werkhuizen voor rouw en kleederen voor plechtigheden.
Groote keus in Gabardinen, Trench-Coats en Regenmantels.

— **Herneming der scholen.** — Het Gemeentebestuur herinnert de belanghebbenden dat de Gemeente teekenschool zal hernemen op Maandag 7 October 1929 om 6 ure 's avonds.

De Gemeente Avond- of Adulten school zal hernemen op Dinsdag 8 October 1929 om half zeven 's avonds.

De jongens boven de 14 jaren kunnen er Vlaamsche en Fransche leergangen volgen in zeer aangename avondstonden doorbrengen.

Medegedeeld.

— **Opgepast voor het winteruur.** — In den nacht van heden Zaterdag op Zondag, treedt het winteruur in voege. Iedereen moet dus dezen avond zijn uurwerk een uur ACHTERUIT zetten, om morgen met het winteruur in regel te zijn.

Te bekomen in den Boekhandel COLLEE, Groote Markt, 37-39, Tongeren :
Groote Snoeck's Almanak 1930. — Prijs : fr. 4.50.
Snoeck's Boerenalmanak 1930. — Prijs : fr. 2.75.
Snoeck's Almanak 1930. — Prijs : fr. 0.75.

— **Nationale Tombola**, voor het bouwen eener kerk, toegewijd aan de H. Theresia van het Kindje Jezus, te La Clapette (Bray bij Bergen). 150.000 franken prijzen. De trekking heeft plaats op 27 Maart 1930. — Prijs van het nummer : 1 frank. Het boekje met 10 nummers, met omslagnummer recht gevende voor eene bijzondere trekking : 10 frank.

Nummers zijn te bekomen in den Boekhandel Collée, Groote Markt, Tongeren.

Ontslag van den Z. E. Heer Deken. — Zondag werd in O. L. V. Kerk, onder alle Missen, een brief afgelezen van onzen Z. E. Heer Deken, waarbij hij aan zijne parochianen liet weten dat hij, om gezondheidsredenen, zijn ontslag gegeven heeft als pastoor-deken onzer stad.

Dit nieuws is door de christelijke bevolking van Tongeren met droefheid vernomen geworden. Immers, sinds bijna 25 jaar dat de Z. E. H. Theunissen in ons midden verbleef, had hij de harten van al de oprechte Tongenaren weten te verwerven, door zijne vriendelijken omgang met iedereen, maar vooral door zijnen grooten zielenijver, zijn buitengewone zelfopoffering voor al wat de Kerk en de Goddelijke diensten aanbelangde. Altijd op de bres, onvermoeibaar in het uitoefenen zijner verheven zending, is hij aan het werk gebleven zoolang zijne gezondheid het hem toeliet, en het is slechts nadat hij zijne krachten voelde verminderen, dat hij, over een paar maanden, zich gedwongen voelde in zijne geboortestreek eenige rust te gaan nemen, met de hoop zijne gezondheid te zien terugkeeren.

Tot nu toe heeft deze hoop zich nog niet verwezenlijkt, en de Z. E. H. Deken, van oordeel dat eene parochie zoo belangrijk als die van O. L. V. niet langer zonder geestelijk hoofd kan blijven, heeft daarom zijn ontslag ingediend.

De Z E. H. Theunissen was een groote ieveraar tot de godsvrucht van O. L. V. Toen hij nog pastoor was te Genck, was hij reeds gekend als talentvollen vlaamschen kanselredenaar, der bedevaarten van Mei naar Lourdes, en duizende bedevaarders zijn daar elk jaar onder den indruk geweest van zijn welsprekend woord.

Ook voor O. L. V. Kerk was hij steeds bezorgd, om ze rein en ordelijk te houden, zooals het past aan het Huis van God, en zoodanig dat menig vreemdeling die onze Kerk bezocht, er zijne bewondering over uitdrukte.

Aan zijne bemoeiingen en onverpoosd werken is het ook te danken, dat onzen beiaard werd hersteld, en deze, na jaren lang gezwegen te hebben, thans weer zijne zilveren klokkenstemmen over onze oude stede laat weergalmen.

De Zevenjarige Kroningsfeesten, die telkens eene gelegenheid zijn voor de Tongersche bevolking, om uiting te geven aan hare diepe godsvrucht tot O. L. V. hadden hun welgelukken en hunnen bijval grootelijks te danken aan den onvermoeibaren iever en werkzaamheden van onzen verkleefden Herder.

Tijdens gansch den duur van den oorlog is onzen Z. E. H. Deken kloekmoedig op zijnen post, te midden zijner geliefde parochianen, gebleven. In de eerste dagen van den oorlog, toen de Duitsche barbaren onze stad hadden overrompeld, en de nationale vlag van onzen toren hadden afgehaald, had hij reeds de tergerijen der woestelingen te verduren. Op 18 Augustus 1914, toen de Duitschers dreigden onze stad plat te schieten, en al de inwoners uitgedreven werden, toen werd onzen beminden Herder uit zijne woning gehaald en op de meest brutale wijze mishandeld door de Duitsche soldaten, die hem naar het stadhuis sleurden.

Zooals men weet was het vooral op de priesters dat de Duitsche beulen hunnen haat botvierden. Om aan de beleedigingen en bedreigingen dezer baldadigaards te ontsnappen, en hun leven niet nutteloos in gevaar te stellen, ontvingen de priesters toelating tijdelijk hunne geestelijke kleederen af te leggen, en zich in burgerkleedij te vertoonen.

De Z. E. H. Deken heeft nooit van deze toelating gebruik gemaakt en geen enkel oogenblik zijne geestelijke kleederen afgelegd.

Gedurende gansch den oorlog, wist hij de godsvrucht zijner parochianen tot O. L. V. van Tongeren, de Oorzaak onzer Blijdschap, de Beschermster onzer stad, aan te vuren ; hij wist hunnen moed herop te beuren en hun vertrouwen in de eindzegepraal aan te wakkeren. In een woord, hij was waarlijk de « Goede Herder » van het Evangelie, die zijn leven veil had voor zijne kudde.

Is het dan te verwonderen dat onzen Z. E. H. Deken zoozeer bemind was door de Tongenaren, en dat allen nu met droefheid zijn heengaan vernomen hebben ?

Doch de katholieke Tongenaren zijn geen ondankbaren ; getrouw zullen zij blijven aan de lessen en vermaningen, die zij zoovele jaren van hunnen Herder ontvangen hebben, en steeds zal hij in hunne harten blijven voortleven. Talrijke communiën zullen zij den Heer opdragen voor hem die hen zoo menigmaal de H. Communie heeft uitgereikt, en vurige gebeden zullen zij richten tot O. L. V. van Tongeren, opdat hij de gezondheid moge terugkrijgen, en nog vele jaren eene welverdiende rust moge genieten.

'T KAPELLEKEN.
Tabak, sigaren en sigaretten
Eens geproefd
Steeds gerookt.

UITSLAG VAN DEN HOEFSMEDERIJPRIJSKAMP. — Tongeren, 29 Sept. 1929. De prijskamp had veel bijval ; 17 mededingers, gediplomeerden en ongediplomeerden namen er deel aan. Tal van toeschouwers volgden met veel belang de werkingen der mededingers, en de beoordeeling der Juryleden, opzieners veearts Vandenbenne, Dombrecht der Centrale Hoefsmederijschool van Brussel en Schoofs, rustend meesterhoefsmid.

De Graaf de Meeus, voorzitter van de Landbouwcomice Tongeren en Bosmans, bestuurder der Centrale Hoefsmederijschool van Brussel deden beiden, het groot nut van een goed beredeneerd hoefbeslag uitschijnen en zetten de jonge hoefsmeden aan de lessen der centrale hoefsmederijschool te volgen om daar zoowel théoretische en praktische kennis op te doen het toelaten het waarom van een beslag aan te leeren.

A) In de afdeeling voor gediplomeerde hoefsmeden (5 mededingers) werden bekroond :
Exaequo : Gielen Jean van Tongeren en Vanlaer Frans van Groote-Bijgaerden, beiden met 26 punten op de 30.
3. Bleus Gérard van Houppertingen met 24½ punten op de 30.
Exaequo : 4. Bielen Amandus van St-Truiden en Mickmans Emmanuel van Vliermaelroodt, beiden met 24 punten op de 30.

B) In de afdeeling voor niet gediplomeerde hoefsmeden (12 mededingers) behaalden prijs :
1) Steegmans Antoon van Hasselt met 26 punten op 30.
2) Fourrier Armand van Graet-Loon met 25 punten op 30.
3) Germeaux Sylvain van Engelmanshoven met 20½ punten op 30.
4) Daenen Paul van Mall met 20 punten op 30.

Eervolle meldingen :
Hermans Guillaume van Guygoven.
Bleukens Jusin van Neerrepen.

Huwelijk. — Heden werd het huwelijk ingezegend van M. Henri Hilgers met Mej. Joséphine Kerfs.

Onze beste gelukwenschen aan het nieuw echtpaar.

Op de markt van verleden Donderdag waren te koop gesteld : Rundvee 176 ; kalveren 0 ; vette varkens 8 ; loopers 292 ; Baggen 1753 ; paarden

Boter, den kilo	fr. 30 00 tot 31 00	
Eieren de 26	fr. 30 00 tot 32 00	
Konijnen	fr. 24 00 tot 30 00	
Hennen, de koppel	fr. 36.00 tot 40,00	
Kiekens »	fr. 18 00 tot 22 00	
Duiven »	fr. 10 tot 11 00	
Tarwe	de 100 kilos	fr 158 tot 160
Rogge	»	fr 130 tot 130
Haver	»	fr 130 tot 130
Gerst	»	fr 145 tot 145
Aardappelen		fr. 35 00 tot 40 00
Hooi	de 1000 kilos	fr. 750 00 tot 775 00
Stroo	»	300 00 tot 350.00

Markt van Borgloon

Konijnen, het stuk 20 00 tot 30 00 fr. — Hennen de koppel 40 tot 45 fr. — Kiekens de koppel van 20 tot 26 fr. — Duiven van 10 tot 12 fr. de koppel — Boter, de kilo 32 00 tot 35,00 fr. — Eieren, de 26, 32.00 tot 33. fr —

MARKT VAN BILSEN.

Boter den kilo 30 tot 32 60 Eieren de 26 30 tot 31,00 Hennen het koppel 35 tot 45 00, Kiekens het koppel 12,50 - 17 Duiven het koppel 10 tot 12 — Konijnen, het stuk, 20 tot 30 — Loopers, 450 tot 600 — Baggen, 200 tot 250 — Aardappelen, 40 tot 50.

PAARDENMARKT te Tongeren, Donderdag, 17 October.

CORTESSEM. — Sterfgeval. — Gisteren Vrijdag, had onder algemeene deelneming de plechtige lijkdienst en begrafenis plaats van M. Joseph-Guillaume Melaer, echtgenoot van Dame Johanna Goddet, geboren te Cortessem den 26 Februari 1860, en er godvruchtig overleden den 1 October 1929, voorzien van de Genademiddelen onzer Moeder de H. Kerk.

De overledene was een deugdzaam man, die de algemeene achting genoot ; zijn afsterven wordt betreurd door allen die hem kenden.

Gemengde berichten

De Wet op den Alkool.

Vergadering der kommissie. Naar strengere bepalingen. — De kommissie, gelast door den minister van justicie, om de herziening der alkoolwet te bestudeeren, heeft Dinsdag namiddag, onder het voorzitterschap van Staatsminister Servais, eene vergadering gehouden. De kommissie heeft de schikkingen herzien welke zij reeds had aangenomen en is voor den dag gekomen met wijzigingen, welke de wetsbepalingen nog verscherpen. De herbergiers die hoopten, dat men zich meer toegevend zou toonen hebben het verkeerd op Indien de voorstellen der kommisie door de regeering en door de Kamers aangenomen worden, zal de nieuwe wet nogal wat strenger zijn dan die welke thans in voege is.

De kommisie oordeelt dat de wet op de openbare dronkenschap onvoldoende is en heeft nieuwe boeten voorzien gezet voor inbreuken, die meer den drankverkooper betreffen dan den dronkaard. De kommissie meeit er zich mee om kategories vast te stellen van de dranken, welke in de herbergen zullen mogen opgediend worden. Tot hiertoe mogen de zoogeheeten morgenwijnen — porto, malaga, madera, enz. — geschonken worden ; deze wijnen hebben een alkoolgehalte van 20 graden ; dit is te veel volgens de kommissie en men zou de 18 graden niet mogen overschrijden. Om de herbergiers te troosten, zou de kommissie er in toestemmen hun zuivere alkool te laten schenken maar deze zou er slechts van 12 graden maximum mogen zijn.

Ten slotte heeft de kommissie ook de kwestie der bieren onderzocht. Volgens haar zijn sommige bieren te sterk. Het schijnt dat de Duitsche bieren thans niet meer dan 6 tot 7 graden hebben. De kommissie heeft 6 1/2 graden maximum voorgesteld voor al de bieren, en het verbod om sterke bieren te verkoopen ; dit verbod zou de Engelsche bieren treffen, welke allen boven de 7 graden hebben.

Onder de kruideniers was nogal wat opschudding ontstaan tengevolge van een wench der kommissie, strekkend om aan de kruideniers den verkoop van alkool, zelfs per twee liter, te verbieden. Hun vertegenwoordiger, M. Chodoir heeft gevraagd om door de kommissie ontvangen te worden en de belangen der kruideniers te verdedigen; hij werd in de vergadering toegelaten en mocht zijn uitleg geven. Na zijn heengaan, zette de kommissie echter hare werkzaamheden voort, zonder terug te komen op hetgeen zij voorafgaandelijk beslist had tegen de kruideniers.

De Belastingenvermindering.

Tot nu toe heeft men zeer weinig uitleg gegeven over den inhoud van de nieuwe belastingsontwerpen. Ziehier eenige inlichtingen over zekere belangrijke schikkingen, betreffende de voorgenomen vermindering van de belastingen.

Er wordt verzekerd dat de Minister van Financies, voorwat de supertaks betreft, voorstellen zal van op 1 fr. 50 ten honderd deze taks te bepalen, voor de personen met een globaal inkomen van 40,000 tot 50,000 fr. ten minste ; deze taks zou kunnen gaan tot 12 t. h. voor de inkomsten waarvan het belastbaar bedrag de 700,000 fr. zou overtreffen.

Voor wat de beroepsbelastingen aangaat, zou de voorgestelde belasting 5 t. h. zijn beneden de 50,000 fr., en trapsgewijze klimmen tot 9 t. h. voor de inkomsten die de 250,000 frank overtreffen.

De inkomsten van de Openbare Schuld, de pensioenen aan de militaire en burgerlijke invalieden en aan de verongelukten zouden van de supertaks vrijgesteld worden.

De Regeeringsontwerpen zullen evenwel niet al de ontlastingen verwezenlijken, want Minister Houtart voorziet in zijne ontwerpen, een nieuwe taks voor houthakken en den verkoop van hout.

De Federatie der Duivenbonden bij Minister Houtart.

Het Bureel der Federatie van de Duivenbonden, samengesteld uit MM. Van Osten, Lamot, Meyskens, Wynants en vergezeld van MM. Huysmans, Van den Nest, senator en Piérard, volksvertegenwoordiger, werden verleden Woensdag door M. den Minister van Financies ontvangen.

De afvaardiging kwam M. Houtart verzoeken, aan de reeds vroeger gedane vragen voldoening te geven : afschaffing van de taks op de prijsvluchten met liefdadig doel ingericht, en hervorming van de taksen op de gewone prijsvluchten.

M. Houtart antwoordde dat hij van alle taksen vrijstelde : de prijzen die de 200 fr. niet te boven gaan, indien deze prijzen voor een liefdadig doel bestemd zijn.

Voor de andere taksen, neemt de minister het voorstel van het Bureel der Federatie aan : er zal eene kommissie samengesteld worden, en ervan zullen deel uitmaken : eene afvaardiging van de Federatie en ambtenaars van het Ministerie van Financies. Deze kommissie zal gelast worden met het opmaken van een ontwerp van hervorming der taksen op de prijsvluchten. Dit ontwerp zal aan de Kamers onderworpen worden.

De afgevaardigden hebben den Minister hartelijk bedankt.

Vlaamsch in 't Walenland.

Z. Hoogw. Mgr. Rasneur, bisschop van Doornijk heeft het besluit getroffen het onderwijs van de Vlaamsche taal in de bisschoppelijke colleges te bevorderen.

Met dit doel zal een wedstrijd worden uitgeschreven.

Terzelfdertijd heeft de bisschop van Doornijk de oversten en leeraren van de colleges verzocht hun studenten tot het vlijtig volgen van de lessen in de Vlaamsche taal aan te zetten.

Aardige socialisten.

Wij hebben al tien keeren gezegd dat de Engelsche socialisten een soort snokkelsocialisten zijn en telkenmale bewijst de « Volksgazet » dat er geen echte in de wereld zijn.

Misschien is de volgende bijzonderheid ook echt socialist :

« Mevr. Spero, vrouw van het Labour Parlementslid van West Fulham, die zich thans met haar man te New York bevindt, heeft aan de politie aanzegging gegeven dat zij haar handtasch verloren heeft, bevattende een paarlen halssnoer ter waarde van 6000 p. st. »

Dus meer dan een millioen fr. Saperloot mijn vrouw is geen « gezellin » maar die zal nooit zoo'n halssnoer verliezen.

Een martelaar der X-stralen.

In een kleine « bungalow », in het Larpje Lagbourne (Engeland), wonen heer en mevrouw Alfred Smith. Het is een zg. « Legerhut » uit den oorlogstijd. Het huisje werd uit elkaar genomen, getransporteerd en weer in elkaar gezet in een kaal veld. Achter het huisje is een kippenloop, waterloover is er niet.

Mijnheer en mevrouw Smith houden eene kippenboerderij. Ze ontvangen wekelijks eene kleine som van het Carnegie-heldenfonds, te weinig echter om van te leven. De financieele toestand van de echtelingen Smith is zoo weinig rooskleurig, dat ze op de voortbrengst der kiekens moeten tellen, om rond te komen. De 59 jarige heer Smith is een van de eerste X stralen operateurs geweest in Engeland. Hij behoort tot die achttien pioniers der radiografie, die aangetast zijn door X stralen dermatitis, eene huidziekte, welk het leven langzamerhand verwoest. Veertien hunner zijn in den loop der jaren bezweken. M. Smith is een der weinige overlevenden. Hij gaat met krukken, want één been is afgezet. Zijne handen en armen zijn reeds zoozeer aangetast, dat hij ze ternauwernood gebruiken kan. Hevige ontstekingen veroorzaken hem geweldige kwellingen. 't Gezicht heeft hij bijna verloren.

Toen een dagbladschrijver hem kwam opzoeken, zei hij :

— Ach, het kon nog erger zijn.

« Ik kan u geene hand geven, tot mijn spijt, ofschoon mijne handen nog gaaf zijn. Ik heb er zoowel geen kracht in, en ik zal nu vlug mijne vingers verliezen. En 't spijt me ook, dat ik u niet goed zien kan, maar ik kijk door een mist, die met de week zwaarder wordt. Wij wisten in dien tijd niet, dat de stralen zich zoo op ons zouden wreken. Helden kan men ons dus niet noemen, wij wisten het niet. We werkten in onwetendheid en we hadden er voor te lijden. »

In 1897 begon M. Smith zijn loopbaan als X-stralen operateur. Eerst was hij in Londen werkzaam, daarna in 't gasthuis van Coventry en daarna moest hij zelf in een hospitaal opgenomen worden. Met korte tusschenpoozen verbleef hij er vier jaar en half en hij onderging er zeventien operaties. Op den dag der wapenstilstand werd zijn rechterbeen afgezet. Al zijn spaargeld verdween in die jaren. Al wat hij bezat moest hij verkoopen. Een tijd lang leefde hij op een kamertje in een arbeiders-kosthuis. Ja, 't was wel hartbrekend te denken, dat hij in de macht rer ziekte was en vroeg of laat het onderspit moest delven. In Maart hielpen eenige vrienden hem, om terug te keeren naar zijne geboorteplaats, in Lincolnshire. Hij kon zich de kleine bungalow aanschaffen en daar hoopt hij nu zaken te doen met zijne kiekens. In zijn huis is geen enkel comfort. Men ziet er slechts 't h'oogstnoodzakelijke en ook daarom niet veel. Er is zelfs geen leunstoel voor den verminkten X-stralen martelaar.

Hij en zijn vrouw dragen kleederen, die tien jaar geleden gekocht werden, en toch is die bungalow met haar harde houten meubelen en rijk walmende petroleumlamp, het huis, waar groote heldhaftigheid woont. Daar pogen een dappere man en zijne vrouw te vergeten, dat de volgende bezoeker... de dood kan zijn...

Dwergboomen.

Van oudsher heeft de tuinbouwkunde in Japan een groote hoogte bereikt, vooral in het laaghouden van boomsoorten. Zoo vormen de Japansche dwergstammen een voornaam uitvoerproduct.

In den laatsten tijd begint men ook in Europa de dwergstam-cultuur toe te passen. Deze kunst bestaat in een soort heel kundige behandeling van de takken, en vooral van de wortels der boomen. Hierdoor worden de boompjes gedwongen om in den loop der jaren den vorm van grooter boomen aan te nemen, zonder dat ze grooter worden.

In Japan treft men zulke boomen veelvuldig aan ; ze zijn nog geen meter hoog, en in den loop van een eeuw worden ze wel kroestig en dikker, maar ze zijn geen duim gegroeid.

De bewerking gebeurt reeds met heel jonge twijgjes. Zij worden in zeer kleine potjes geplant, zoodat de wortels zich niet vrij kunnen uitbreiden. De hoofdwortel wordt met een ijzerdraad afgebonden, zoo dat hij afsterft.

De andere wortels moeten in den loop van den tijd dezelfde bewerking ondergaan. Door dit chirurgisch ingrijpen treedt een hongertoestand in voor den boom, waardoor hij langzamerhand den karakteristieken vorm van oude boomen krijgt. Dit wordt nog bevorderd door een juiste besnoeiing en het hangen van gewichten aan de takjes van den boom.

Op deze manier krijgen de takken mettertijd zonderlinge vergroeiingen, die ook na het wegnemen der gewichten blijven bestaan. De dwergboompjes — meestal naaldboomen, dennesoorten — zijn, wegens de zorgvuldige behandeling die zij eischen, betrekkelijk duur.

Van Hier en Ginder.

De leeftijd der vogels.

Kleine zangvogels leven zelden langer dan 20 jaar en in het kooitje of de volière worden ze zelden ouder dan 15 jaar. Zoo rekent men dat een kanarievogel 12 tot 15 jaar kan worden, een nachtegaal 8 à 9 en een merel 12 jaar.

Van honderdjarige raven zijn verschillende verhalen in omloop. Men beweert zelfs dat er raven zijn, die 200 jaar en ouder worden.

Onder de roofvogels is een lang leven niet zeldzaam. Een steenarend leefde in Weenen in gevangenschap 104 jaar en men wist niet hoe oud hij al was, toen men hem kreeg. Van de gier weet men dat hij 118, van den valk, dat hij 162 jaar wordt. Van zwanen is het zoo goed als zeker, dat ze tot 300 jaar kunnen worden.

Van schouwvegersjongen tot millioenair.

De onlangs overleden 89 jarige William Nightingale uit Coventry, blijkt een vermogen van 18 millioen frank te hebben nagelaten.

Hij was schoorsteenvegersjongen begonnen en wist ten slotte een eigen zaak op te richten, die hij met groote geest en wilskracht vooruit bracht. Hij breide haar vooral uit met roet op te koopen en dit als meststof te verkoopen aan de boeren.

Zoodra hij geld over had gelegd, stak hij dit in huisjes en landerijen in Northamsphire.

Hij had vele jaren oefening noodig gehad alvorens hij het zoover had gebracht. Nightingale kidde een teruggetrokken leven en had geen kinders. Aan zijn vrouw heeft hij slechts 350 fr. rente in de week nagelaten. Het grootste vermogen komt aan zijn half zuster.

Luks

Een blad bericht dat de Hollanders in 1928 voor 162 miljoen gulden of 2 miljard 268 miljoen Belgische franks sigaren en sigaretten hebben opgerookt. Ge moet Hollander zijn om u zoo 'n luxe te permiteeren.

Akelige statistiek

Duitschland is het klassiek land der lijkenverbrandingen.

Op het einde van 1924 bestonden er in dat land 63 lijkovens. Op diens datum waren er reeds 33,523 menschenlijken in een handvol asch veranderd.

Men bouwt maar ovens bij, zoodat er op 30 December 1928, 88 lijkovens bestonden, met in den loop van het jaar 45,369 lijkverbrandingen.

De eerste oven dagteekende 10 Dec. 1870. Sedertdien verbranden de Duitschers reeds 436,591 lijken.

In 1929 is het getal merkelijk gestegen : 6044 in Januari, 6434 in Februari en 5884 in Maart. De Duitschers hebben het rekord. Ze mogen het hebben.

Het is door de Roomsche katholieke kerk verboden de lijken te verbranden. Het zijn dus allen protestanten die naar den akeligen oven gaan.

Niet gering.

Wij lezen in de statistiek dat op de ongeveer 3 millioen hektaren grond die het grondgebied België uitmaakt er 2 millioen door den landbouw uitgebaat worden. Het kapitaal dat in onze landbouw zit wordt geschat op 80 miliard fr.

Huwelijksgebruiken

In Nieuw Gulgea, als een jonge man een vrouw in 't oog heeft, scharrelt hij wat paradijsvogelsveren bij elkaar en maakt er een drievoethoog hoofdversiersel van. Dan smeert hij zich in met cocovet, poliert tot hij blinkt als een pasgekuiste stoofbuis.

Aldus versiert, slentert hij naar de vrouwen die op 't veld werken, en stelt zich op voor degene welke hij tot vrouw begeert. Hij zegt geen woord, doch kijkt haar strak in de oogen. Daarna knakt hij met de zijn vingers, een voor een, en wacht op antwoord gunstig.

Half gebraden varkenvleesch vormt de beste portie op den bruiloftdisch, en van iederen gast wordt verwacht dat hij er vijf pond van eet.

SPORTNIEUWS

PATRIA F. C. 3 — C. S. TONGEREN 2

Veel volk was naar het Patriaplein afgezakt om den eersten lokalen derby bij te wonen. Om 3 u. roept scheidsrechter Langenus de ploegen in lijn. Patria wint den toss waaraan ze voorzeker ook hun overwinning op de zwart-groenen te danken hebben. Gedurende het eerste time wist Patria driemaal aan te teekenen. Na de rust zijn het de bezoekers die na een minuut spel het eerste tegenpunt aanteekenen. De Patriaspelers zoeken meestal hun toevlucht door uit te spelen. De bezoekers zullen dan ook nog een tweede doel maken op toedoen van Delanoy. Geen der beide ploegen zal er nog in lukken de scoor te wijzigen en het einde komt met een Patria overwinning.

* * *

In 2e afdeeling overklassen de onzes H. O Loon met 6 — o. Enkele Supporters woonden den match bij. De zwartgroenen leverden een extra matchken en hielden de puntjes thuis.

* * *

In 3e afdeeling moeten de onzen onder doen voor Runxt 3—7. Ons derde stond alweer eens onvoltallig in lijn. Men begon met 8 spelers, wat later kwamen er nog 2 bij. Verdeeld spel. Onze achterhoede scheen niet in zijn gewonen form te steken. Runxt heeft verdiend gewonnen.

* * *

Ons 4e wint met 5—o op Sluize. Ons 4e stond voltallig in 't gelid. Onze jongens speelden een goede partij en wisten dan ook verdiend te zegepralen.

* * *

De Juniors overrompelen U. B. Leopold met 15—o. Cercle was overdonderend meester. Nu en dan een aanval van de berochten maar tot doelen kwam het niet.

* * *

Onze Bebekens verliezen met 5 — o. Onze B ging op bezoek bij Winterslag en moest met 5—o onderdoen.

* * *

In Promotie krijgen we Zondag het bezoek van A. S. Herstal. Allo spelers van d'eerste, Zondag u eens met hart en ziel in den strijd geworpen en gij supporters geenen moed verloren. Zondag allen op post om uwe jongens aan te moedigen en hen ter overwinning te leiden.

* * *

MATCHEN VOOR ZONDAG.
PROMOTIE.
Om 3 u. C. S. Tongeren — A. S. Herstal
II AFDEELING.
Om 3 u. S. T. V. V. — C. S. T.
III AFDEELING.
Om 9.30 u. Excelsior — C. S. T.
IV AFDEELING.
Om 3 u. Bl. Star Millen — C.S.T.
SCHOLIEREN.
Om 11 u. Patria — C.S.T.
Om 10 u. C.S.T. — H. V. V.
KADETTEN.
Om 11 u. H.V.V. — C S. T.

* * *

Aan de leden van C. S. T.

De leden van C.S.T. zijn vriendelijk verzocht de verplichtende algemeene vergadering bij te wonen die zal plaats hebben op Donderdag 10 October om 8 u.

Dagorde : Kiezing van twee leden van het Bestuur en een lid voor het Selectiekomiteit.

De aandacht der leden wordt op de volgende punten van het reglement getrokken :

De werkende leden en leden die hunne kandidatuur voor het Bestuur of Selectiekomiteit willen stellen moeten zich schriftelijk voorstellen ten laatsten drie dagen voor de algemeene vergadering. Zij zijn verzocht te melden voor welke plaats zij hunne kandidatuur stellen. (Dus voor 's Maandags voor acht uren 's avonds). De brief van hunne voorstelling moet aan den schrijver (L. Rubens, Hasseltschestraat) gezonden worden. Op den omslag er van moet op leesbare wijze geschreven zijn « Voorstelling der kandidatuur ». Het Bestuur.

BURGERLIJKE STAND DER STAD TONGEREN.

Van den 27 September tot den 4 October
Geboortens 3 — Mann. 2 — Vrouw. 1.
Huwelijken 2
Georges-Hyacinthe-Alfred-Mathieu Monjardin, handelsagent, geboren te Herstal, en Ludgarde-Jeanne-Adolphine-Marie -Antoine Bollen, zonder beroep.
Marcel-Julien-Joseph Cox, kachelmaker, en Marie-Louise-Lucienne-Pauline Kielich, zonder beroep.
Sterftens 0 — Mann. 0 — Vrouw. 0
Huwelijksaankondigingen 3
Arnold Nijs, koolmijner, geboren te Neerrepen, en Joséphine-Antonie Thonnon, huiswerkster.
Stephanus-Joannes Tielen, landbouwer, geboren te Hern-St-Hubert, en Constance Renaers, zonder beroep, geboren te Jesseren.
Joseph-Theodore-Hubert Houtvast, schrijnwerker, en Else-Marie Jackmaer, borduurster, gedomicilieerd te Ans.

Provisie van Fruit
Voor uwe provisie van fruit, tafel- en gewoon fruit, alsmede peren, wendt U tot Kasteel, Mulken. Tel. 119. Tongeren.
— Lage prijzen. Kosteloos aan huis. —

Men vraagt maneuver voor zagerij, rue de Fragnée, 76 Luik.

Men vraagt keukenmeid, rue St-Véronique 22, Luik. Goede getuigschriften geeischt.

Gevraagd meid voor huishouden van drie personen J. Meesen-Jageneau, Noorderwal, 2 Tongeren.

Men vraagt autovoerder, vrij van soldatendienst, fransch sprekend, wat de stad Luik kennend ; om verdere inlichtingen zich wenden : M. Petit, dokter, Rue de le Paix, 23, Luik.

Men vraagt meid, rue Hullos, 20, Luik.

De Linière de St-Leonard, Rue Marengo, 4, Luik, vraagt leerjongens en leermeisjes van af 14 jaar, alsook werklieden en werkvrouwen. Goede loonen. Abonnement van den trein betaald voor de leermeisjes.
Zich aanbieden van 8 tot 12 ure, en van 2 tot 4 ure.

GERARD PIANOS DE SMET RUE ST-REMY 15, LIÉGE.

Op de hoogte van alle bureelwerk, vrij van militairen dienst, vraag bediening in bureel ; ook na-urenwerk in bureel of te huis.
Schrijven : Adres bureel van dit blad onder letters H. S.

Leerjongens en halfgasten gevraagd voor den kleermakerstiel bij J. Thysen Weeghmans, Maastrichterstraat, 48, Tongeren.

Bekwame Bureelbediende wordt gevraagd, kunnende Fransch en Vlaamsch, vrij van legerdienst. Adres bureel.

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel ... fr. 1.00
Tusschen Allerlei- in Provincie nieuws ... fr. 2.00
Vonnissen en doodsberichten ... fr. 3.00
Kleine Aankondigingen :
van 1 tot 4 regels ... fr. 2.50
Elke regel meer ... fr. 0.50
Voor meer dan één inlasscheing, prijs volgens akkoord.
Alle aankondigingen en mededeelingen moeten ons toekomen voor Donderdag middag.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG
WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG.

BUREEL EN REDACTIE :
Drukkerij COLLEE
— (Naaml. Maatsch.) —
TONGEREN
Postcheks rekening n. 84855.
Telefoon 12
Abonnementprijs : fr. 12.50 per jaar.
Vooraf betaalbaar.
30 centiemen het nummer.
Alle toezendingen van geld, brieven en aankondigingen, moeten franco gedaan worden aan den uitgever.

Welk is mijn recht ?

DE STAATSBOUWPREMIEN.
(Vervolg).

C) Welke zijn de na te leven pleegvormen tot bekomen der premie ?

1) Vooraleer eene aanvraag in te dienen is het geraadzaam zich te vergewissen of men de voorwaarden, aangaande grond en huis, alsmede de persoonlijke vereischten vervult, om nuttelooze briefwisselingen te vermijden.

2) Men dient de aanvraag te sturen per aangeteekend schrijven naar het Ministerie van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg, Algemeene Directie van het maatschappelijk Verzekerings en Voorzorgswezen, Goedkoope Woningen, 34, Kunstlaan te Brussel. Een bewijs van ontvangst der aanvraag wordt aan belanghebbende gestuurd.

3) Men vult zorgvuldig in beide formulieren A en B die door het toedoen van het Provinciaal Bestuur aan den aanvrager gestuurd wordt. Men onderwerpt aan de onderteekening van den Heer Burgemeester formuul A en nadien bezorgt men zelfde formuul aan den Heer Controleur der Belastingen. Beide heeven er zekere verklaringen te doen en inlichtingen te geven. Alle inlichtingen die op de twee vragenlijsten gevraagd worden, dienen zorgvuldig aangegeven. De vragenlijst A moet onmiddellijk teruggezonden worden naar den Heer Gouverneur der Provincie, onder gefrankeerder omslag, met een nationaliteitsbewijs op zegel alsmede met een getuigschrift van goed gedrag en zeden, op zegel en geregistreerd, door het gemeentebestuur der verblijfplaats afgeleverd. Een getuigschrift waarop terzelvertijd verklaring van nationaliteit en van goed gedrag en zeden vermeld staat, is voldoende. In geval er eene leening wordt aangegaan bij eene andere maatschappij dan eene met de Algemeene Spaar en Lijfrentkas in verband, moet men ook een degelijk afschrift der leeningsverbintenis bijvoegen. De vragenlijst B moet ook, zoodra men de gestelde vragen kan beantwoorden met de noodige juistheid, naar het provinciebestuur teruggezonden worden. Zoodra de formulieren aan het provinciebestuur teruggekomen zijn, worden ze onderzocht en er wordt kennis gegeven aan den aanvrager van den uitslag van het onderzoek betreffende zijne aanvraag. Het organisme dat de plannen dient goed te keuren wordt hem eveneens opgegeven. Gezondheids- en bewoonbaarheidsvereischten werden vastgesteld waaraan de woningen moeten beantwoorden, om recht te geven op een premie. Alle plannen en bestekken van de woningen moeten op technisch opzicht, vooraf, door een der maatschappijen, die met de Algemeene Spaar en Lijfrentkas in verband staat, goedgekeurd worden, telkens de premiegerechtigde zich bij een dier organismen voor een voorschot aanmeldt. Zooniet, moeten de plannen door de Volkswoningen of Voorzorgscomités goedgekeurd, wat de gezondheids- en bewoonbaarheidsvereischten betreft, alvorens den werken ten uitvoer te brengen.

De volkswonings- en voorzorgscomités en de aangenomen kredietmaatschappijen zullen aan den aanvrager alle nuttige inlichtingen verstrekken. Men kan den naam van den gelastigden dier organismen bij het gemeentebestuur bekomen.

4) Wanneer men de premie bekomen heeft, wordt het premiebedrag U genotificeerd. Binnen de drie maand van af den datum van notificatie, kan men zich tot den Heer Directeur der Registratie van het district richten om de terugbetaling te bekomen der factuurtaks van 2% dien men betaald heeft aan den ondernemer.

D) Hoe en wanneer wordt de premie uitbetaald ?

ALGEMEEN PRINCIEP. — De premie dient om de laatste betaling te doen voor de bouwkosten.

WANNEER WORDT ZE BETAALD ? —
1) nadat de werken door de vastgestelde organismen opgenomen zijn ; 2) op vertoon van een getuigschrift waaruit blijkt dat de eigenaar aan al zijne verplichtingen heeft voldaan, getuigschrift voor te leggen OFWEL DOOR DE AANGENOMEN MAATSCHAPPIJ, in geval hij zijn toevlucht aan deze maatschappij genomen heeft, OF DOOR DEN ALGEMEENEN AANNEMER, ingeval de bouw aan hem werd toevertrouwd bij contract van algemeene aanneming, OFWEL DOOR DEN EIGENAAR ZELF, in alle andere gevallen. De eigenaar moet bewijzen dat hij al de betalingen, waartoe hij zich verplicht heeft, gedaan heeft. (Na de premie te hebben afgetrokken). Aldus dient de premie om de LAATSTE betaling te doen.

(Wordt voortgezet).
Adv. ANDRE RODENBACH.

Uit het Archief over 't Strafrecht in onze Streken.

(6e Vervolg).

12. Vergiffenisse gevraeght en becomen door Anna die bodinne op Hasselt en Jan G. over ontkuschheyt leven buyten den houwelyck.

« Die heeren van hoogh ende leedige gerichten, geset hebbende op die respective supplicken van Jan G. ende Anna D. op hope van beternisse, volgens hunne beloffte om het groot schandael aen die geheele borgerije gegeven, ordonneren dat Jan G. ende Anna D. sullen tegen Sondach toecomende den thienden deses compareren, precies smorgens om seven uren, in die hoogh kercke alwaer naer die parochiale missa gehoort hebbende, ende gebiecht ende gecommuniceert, sullen beklect met een wit kleet met een witte karsse inde handt, staende onder den preeckstoel, aenhooren het woordt Godts ; naer hetwelck den Eerw. Heer Pastoor in hennen naem sal versoecken aen die geheele borgerije pardoen van henne fauten en misdaden die welcke sy publickelyck in dese stadt begaen hebben en sullen daernaer voor ons beloeven, dat sy voortaen geen familaritijt, comersatie, noch bijwooninge met malcander en sullen hebben, faut voldoeninge van alles wat voors. is sal dese gratie van geender waerde syn en die Justitie blijven in haer geheel.

Actum den 6e Mey 1699, pnt beyde borgemeesters Saren en Van Spauwen heeren schepenen Van den Bosch, Steyen, Istaz en Driesen ; hooren gesworens Arn. Cluts, Pieter Borden en H. Germeau.

Act. Het geconcipeert vonnis te pronontieren, is gemodereert, te weten sonder wit kleet en karsse te compareren aen den preeckstoel. (Crimineel Register deser stadt Tongeren, 1677 tot 1693, dat op 't Schutblad volgend rijmpje draagt :

« Den Dach als Sint Jan was onthoofft,
Wordt Tongeren verbrant en berofft. »

13. Knaap van negen jaar gegeselt en gebannen.

« Loey (Louis) K. van Corunxhem, eene cleyn jongen ontrent negen jaer, hebbende eene lonte gedrayt van een plagge die welcke hij heeft aengesteecken met vyer ende geleght in een hant vol hoy op dien solder van den geburer van Kreine, op die Roelkaul, ter syden van Morrepoorte, door het [illegible] klimme van een muurke twelck aldaer ist staende.

« Mits syns groote jonckheyt 'hem executeert a poena ordiaria, ist uyt hooch ende ledigo gerichten geordonneert :

« ... dat den selven door iemandt die last willende aenremen sal worden gealagen met roeden ende dien volgens een spiegel van een ieder gestelt worden dry arres tijts aen deser stadts peroen, met een schrift op die borst van syne intentie van brandt te stichten, waernaer den selven sal worden door deser stadtsboden ter porten uytgeleyt, met ban van twolff consecutieve iaeren, so wij den selven bannen en bij pronontiatie deses te geschieden uyt dese stadtsvrijheyt ».

(Get.) Mich. Driesen, secr. Actum 8 Febr. 1698, pnt : Br. Cluts, schepenen [illegible] h. Van den Bosch, Cluts, Stagen, Jehaes, Driesen.

Gesworen : Br Jan Van der Meer en Arn. Auwerx, den ionck. (Crimineel Register der stadt Tongeren, begost den 26 Septembris Ao 1693).

(Wordt voortgezet). J. FRERE.

Het kanaal Antwerpen-Luik

Technische bijzonderheden over de uitvoering van het vak Haccourt—Lanaeken.

Er is gemeld geworden dat de aanbesteding der uitvoering van het vak Haccourt-Lanaeken van het kanaal Antwerpen—Luik zou plaats hebben op 29 November, ten kantore van Bruggen en Wegen te Luik.

De onderneming heeft voor doel de uitvoering van al de werken zooals graven, afbreken, ophoogen, trekken van het nieuwe kanaal, aanbouw der dijken, en dit op de volgende uitgestrektheid :

1e Ten Zuiden :

a) Voor den linkeroever van het kanaal van Luik naar Maestricht, van af een profiel gelegen op 17,000 meters stroomafwaarts sluis nr 2 te Haccourt ; de verhooging der toegangen tot de nieuwe brug 10, aan te leggen op circa 700 meters stroomafwaarts de sluis van Haccourt, zijn in onderhavig werk begrepen ;

b) Voor den rechteroever van hetzelfde huidig kanaal van af de noordelijke helling van de verhoogde spoorwegbaan van Tongeren naar Montzen ;

2e Ten Noorden tot Briegden (grondgebied van Lanaeken) aan het kruispunt naar Hasselt ;

Zij omvat namelijk :

1. De uitvoering van al de aardewerken (uitgravingen en ophoopingen) en van al de werken noodig voor de uitvoering van het werk, er in begrepen de dwarsdijken en palenhoofd, aan te leggen te Klein-Lanaye, tot verhoffing van het waterpeil van gezegd kanaal ;

2. De afbraak van alle gebouwen, riolen, afsluitingsmuren, waterputten, vergaarbakken, voor zoover deze bouwwerken gelegen zijn binnen de grenzen der werken door onderhavige onderneming voorzien, of dat hunne verdwijning noodig worde geoordeeld voor de uitvoering van dit werk.

3. Het neerhalen van boomen en hagen en het weghalen of verplaatsen van alle hoopen of opstapelingen, die zich op de gronden zouden bevinden ;

4. Het aanleggen der bekleedingen van de nieuwe dijken te bouwen langsheen het kanaal van Luik naar Maestricht, van af het stroomopwaartsch begin der werken tot de nieuwe sluizen die te Klein-Lanaye zijn voorzien, alsook aanleg der toegangshellingen tot de nieuwe bruggen 10, 11 en 12 ;

5. Het maken der afleidingen en voorloopige werken, die voor doel hebben gedurende de uitvoering van het werk het voortduren van het verkeer en den vrijen afloop van het water te verzekeren.

Om aan deze verplichting te voldoen moet de aannemer vier voorloopige bruggen bouwen, dewelke zullen gelegen zijn aan de volgende aanrakingspunten :

Weg van Haumont naar Canne ; weg van Maastricht naar grenspaal 74 ; weg 2a Brussel-Maastricht, deel Bilsen-Maastricht ; weg 2 Brussel-Maastricht.

Voor het huisvesten van het Staatspersoneel moet de aannemer vijf paviljoenen met één verdieping bouwen te Lixhe, Lanaye, Canne, Vroenhoven en Veldwezelt.

Het departement van openbare werken zal binnen de 60 dagen na de opening der aanbiedingbiljetten haar besluit aan den adjudicataris meedeelen.

De borgstelling bedraagt 8 millioen.

De werken moeten voltooid zijn binnen een termijn van 2400 werkdagen, met spoedpremie van 25,000 fr. voor elken dag dat het werk vroeger voltooid is.

Het aantal te Lixhe, Lanaye, Canne, Vroenhoven en Veldwezelt te onteigenen en af te breken huizen bedraagt 90.

DE Franciskaansche Martelaars in China

De Omstandigheden der Moord

Er zijn thans nadere bijzonderheden bekend omtrent den moord op de drie Belgische Minderbroeders : Mgr Trudo Jans en de EE. PP. Bruno en Rupertus, op 9 September l.l. gepleegd.

Den avond van den 9 September wandelde de Bisschop in zijn tuin toen plotseling een dertigtal gewapende bandieten in zijn woning drongen en hem met lanssteken afmaakten.

De bandieten wierpen zich vervolgens op de Paters Bruno en Rupertus, die op dat oogenblik juist godsdienstonderricht gaven.

Pater Rupertus was onmiddellijk dood maar Pater Bruno overleed eerst tegen middernacht.

Van de zes christelijke Chineezen die de katechismuslessen volgden, werden er drie gedood, de drie anderen erustig gekwetst. Ten slotte plunderden de moordenaars het huis en de kerk. Zij namen alle kostbare voorwerpen mee, zooals kelken, heilige vaten, enz. De Chineesche overheden van It-Chang beloofden de lijken aan de Missie uit te leveren, men twijfelt echter aan de mogelijkheid dier belofte.

Het Onderzoek.

De Chineesche nationalistische regeering heeft onmiddellijk na het bekend worden van den moord, een streng onderzoek geopend. Alle mogelijke pogingen zullen gedaan worden, om de daders in handen te krijgen en de straffen zullen met de groote strengheid toegepast worden.

De Marteldood van Pater Leonard

Tengevolge van de vertraging van den postdienst van de Transsiberische lijn, meldt de Agencie « Fides » hebben we eerst heden de bijzonderheden ontvangen over den moord op Pater Leonard van het Genootschap van St-Colomban voor de Chineesche missies, overvallen en gedood op 15 Juli.

Niettegenstaande de aanwezigheid van soldaten, slaagden de bandieten erin zich van de stad Nanfong meester te maken en veroverden die juist op het oogenblik dat Pater Leonard (het was 5.30 ure 's morgens) de Mis begon. Nauwelijks hadden de bandieten toen die de kerk hadden ingenomen, den priester aan het altaar gezien, of ze wierpen zich op hem. Tevergeefs verzocht de goede Pater hen om eenige minuten teneinde de Ciborie uit het Altaar te halen en de Heilige Gedaanten te nuttigen ; de bandieten ontrukten hem de Ciborie, wierpen de Hosties op den grond, maakten zich meester van den kelk, bonden den armen priester de handen en voerden hem mee in de bergen met 5 of 6 andere Chineesche gijzelaars.

Onder deze gijzelaars die allen van rijke families waren, bevond zich ook de Chineesche directeur van de Asiatic Petroleum Co. De bandieten eischten van hem 32,000.000 dollars. Hij stemde erin toe hen die te geven om zijn leven te redden. Alle andere werden onthoofd. Pater Leonard werd met messteken gedood, doch men scheidde het hoofd niet van het lichaam. De dappere missionnaris bracht met vreugde het offer van zijn leven. Vanaf het oogenblik van zijn gevangenneming, maakte hij zich geen oogenblik begoocheling over het lot dat hem wachtte. Zijn dood heeft de priesters en geloovigen van het Vicariaat tegelijkertijd bedroefd en verheugd. Sedert de oprichting van het Vicariaat in 1886 was hij de eerste martelaar en het laat geen twijfel dat hij vanuit den hemel zal waken over deze missie die hem zoo dierbaar was en waarvoor hij zich vanaf zijn aankomst te Nantong in het vorige jaar, geheel en al heeft gegeven.

NUTTIGE WENKEN.

Zorgen aan kleederen te geven.

Indien gij een kleed hebt dat gevlekt is en geschonden, beproeft volgend middel vooraleer een ander te koopen.

Neemt een twintigtal klimopbladeren, klimop van het jaar, versch en groen, wascht ze met zorg en plaatst ze in een kom.

Giet over deze bladeren een halven liter kokend water en laat gedurende twee of drie u. trekken, de kom gedekt.

Spreidt vervolgens op een tafel de stof open, welke gij wilt in het nieuw stellen en gaat er verscheidene malen met een spons over, gedoopt in het mengsel. Wringt daarna uit, laat drogen en strijkt.

Het kleed zal zijn kleur hernemen en het uitzicht zal gansch vernieuwd zijn.

Middel tegen verschieten.

Om de kleuren van nieuwe stoffen tijdens het wasschen te doen standhouden, raspe men een paar aardappelen zoo fijn mogelijk en voegt hierbij 1 à 2 koffiekopjes zijn en 1/4 kop zout. Laat dit gedurende tien minuten staan en giet hierop dan 4 liter water (liefst regenwater). Hierin doopt men voor het wasschen de te reinigen goederen. Niet alleen zullen de kleuren in de wasch beter standhouden, maar ook in de zon zullen ze minder verschieten.

Een plaatsvervanger van ijs.

Fijnk een zakje blauwsel uit in een emmer water tot dit harste donkerblauw van kleur is. Daarin voegt men er een handvol zout aan toe. Plaatst men in dit mengsel een goed gesloten flesch of kruik met een of anderen drank, dat zal deze spoedig belangrijk afkoelen.

Om de grootst mogelijke winst bij den varkenskweek te bekomen, moet den kweeker zijne varkens in den kortst mogelijken tijd kunnen vetmesten. Daartoe is het onontbeerlijk dat het varken in een goede [illegible] wordt. Het is vooral noodig dat de pootziekte of « rachitisme » zich niet voordoet, want het doet het varken, in enkele dagen, al zijn gewichten het verliezen dat het in een paar weken bekomen heeft.

Kan het vermeden worden? JA! op de eenvoudigste en zekerste wijze, door het gebruik van **Provendine**.

De « Provendine » bevat, door zijn goed beredeneerde samenstelling, de noodige elementen die ontbreken in de gewone voeding der varkens.

De « Provendine » verzekert den eetlust, den groei en het vetten der varkens. Met « Provendine » is de pootziekte niet te vreezen, het succes van den kweek is verzekerd.

KWEEKERS ! Wilt ge waarlijk voordeel trekken uit den kweek uwer varkens, geef hen vanaf het tijdstip van het spenen regelmatig Provendine.

Prachtige varkens.

Nr 11.205. M. Vital VAN GEERTRUYDEN, Fortstraat 2, Moerbeke-Waas, schreef ons den 9 Juni 1929 : « *Daar ik nooit geluk had met mijn varkens, was ik zeer verwonderd de goede uitslagen vast te stellen, die mijn gebuur in weinig tijds verkreeg. Hij had prachtige varkens. Hij raadde mij aan Provendine te gebruiken, en na het gebruik van één pak waren mijne varkens reeds veel dikker. Ik kan U verzekeren dat ik hen altijd Provendine zal geven.* »

Veel grooter winst.

Nr 11.202. — M. Renson MARCEAU, te Petigny, schreef ons den 8 Januari 1929 : « *Sedert ik Provendine gebruik, is de winst veel grooter. Ik heb bijna ongeloofelijke resultaten bekomen. Ik heb al mijn kennissen aangeraden Provendine aan hun varkens te geven. Het is een voedsel dat zeer goede diensten bewijst bij het vetten der varkens.* »

De « Provendine » wordt verkocht bij al de apothekers, drogisten, graanhandelaars, in doozen van fr. 7.50 en 15 frank ; **de groote doos bevat driemaal den inhoud der kleine.**

Wij sturen niets tegen terugbetaling. Iedere bestelling moet vergezeld zijn van hare waarde plus fr. 3.75 voor verzendingskosten.

Fabrikant : Maison Louis Sanders, Brussel.

TE KOOP : Te TONGEREN, Wauters, 17, Maestrichterstraat ; Moers, 120, Maestrichterstraat. **BOURG-LEOPOLD**, Masy, apotheker ; Demeyer, apotheker. **BREE**, G. Vaes apotheker. **BILSEN**, Kerkhofs, apotheker. **BASSENGE**, Drog. de la Vallée du Geer. **GLONS**, Drog. de la Vallée du Geer. **LANAEKEN**, Vander Linden. **LOMMEL**, Hendrickx-Vrijs, 5, Poststraat. **OP-GLABEEK**, E. Janssens, handelaar. **ST-TRUIDEN**, Lamberts, Groote Markt ; L. Keyenberg-Baltus, Statieplein ; Grisar-Nijs A., Prins Albert. **STOCKHEIM**, Bergs-Claessens, Maasstraat. **MAESEYCK**, Van Venckenray. **TONGEREN**, Lox, Graanmarkt ; Andries Huskens, Botermarkt, M. Strick, 26, Groote Markt, Tongeren.

VERDUIDELIJKING !

ONTROOMERS
Mélotte

Vele ontroomers worden verkocht door Agenten die zich om hunne Clienten niet meer bekommeren zoodra de machienen geleverd zijn.

Landbouwers.
WAARDEERT hoe belangrijk het voor U is, een ontroomer te bezitten van een **welgekend en goed ingevoerd Huis** dat steeds bemoeid is, zijnen goeden naam hoog te houden, zooals dit met het **HUIS MELOTTE** het geval is
40.000 landbouwers in België moesten op 15 jaar tijd rap versleten ontroomers van allerlei merken door den **MELOTTE** vervangen
Maakt U hunne ervaring ten nutte !
Vraagt inlichtingen aan
Ontroomer Mélotte
Naamlooze Maatschappij REMICOURT.

EEN VRIEND VAN DEN HUIZE
DE "PERSOONS"

De hoogte van de Persoons is zoodanig uitgerekend dat personen zelfs van kleine gestalte gemakkelijk de melk kunnen ingieten.

De inloop der melk is ongedwongen. De trechter is zoo geplaatst dat AL de melk gemakkelijk in DEN BOL geleid wordt.

Voldoende hoogte welke toelaat alle soorten emmers of kruiken te gebruiken om de room & de kleine melk op te vangen.

De « Persoons » is beroemd voor zijn gemakkelijk draaien, eenvoudigheid van onderhoud zijn zachten gang, zijn groot verwerkingsvermogen, zijn onberispelijke ontrooming, zijn sterken bouw en voor het profijt dat hij zijne bezitters aanbrengt.

Vergaarbak in stalen plaat op onberispelijke wijze vertind.

Het mecanisme op zijn uiterste eenvoud gebracht, is gestadig en automatisch gesmeerd.

Het omhulsel van den bol is potdicht gesloten zonder gumiband. Dit vergemakkelijkt merkelijk de onderhoud.

De aanhechtingshaak van den bol « Persoons » komt niet boven den bol uit en kan dus niet gekromt worden bij het vallen en geen het minste ongeval is te vreezen gedurende het draaien.

De « Persoons » beneemt weinig plaats en bevalt ten zeerste in het hoekje daartoe uitgekozen door de huisvrouw.

Hij is de schoonste der ontroomers.
Naaml. Ven. der Ontroomers Persoons
TOLLEBONCK (Wespelaer)

UITBREIDBAAR MATERIAAL IN BETON
DE MEUSE & Cie
PASSE-WAVRE
Intensieve en halfintensieve hoenderhokken
van 10 tot 1000 hennen.
KONIJNENHOKKEN — HANGARS VOOR VEE
AFSLUITINGSMUREN — PALEN, ENZ. ENZ.
Voor inlichtingen zich te wenden tot
M. DEWALEFF, PROVINCIAAL AGENT, TE MILLEN
Ons materiaal is er altijd zichtbaar.

MUZIEKINSTRUMENTEN

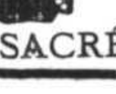

Voor uwe MUZIEKINSTRUMENTEN in koper en andere
ITALIAANSCHE ACCORDEONS, — ELECTRISCHE PHONOS.
Specialiteiten voor Dancings, Gestichten, Koffiehuizen.
Platen — Herstellingen en veranderingen
WENDT U TOT HET HUIS
V. SACRÉ RUE HAUTE-SAUVENIÈRE, 29, LUIK